

SAK 34/07 KARRIERESENTER FOR HALLINGDAL

Saksopplysing

Bakgrunn

”Yrkes-og utdanningsveiledning” har vore eit samlebegrep knytt til grunnutdanninga, og evet vaksne med opplæringsrettar.

Karriererettleiing har ein utvida funksjon i forhold til yrkes-og utdanningsrettleiing. Den er prosessuell, angår alle aldersgrupper, skal gje rettleiing for både utdanning og/eller yrke/arbeid.

Buskerud fylkeskommune har valt ulike tiltak for å styrke karriererettleiinga i skula. Samstundes har hovudutvalet for utdanning eit ynskje om å prøve ut ulike modellar for ekstern rettleiing.

Hovudutvalet gjorde følgjande vedtak 30.08.06, sak 038/06, pkt.5 :

Fylkesutdanningssjefen gir fullmakt til å prøve ut to modeller for ekstern karriereveiledning:

- *Karrieresentret på Papirbredden som et treårig prosjekt i henhold til tidligere vedtatt forprosjekt.*
- *Karrieresenter på Gol i nært samarbeid med lokalt nærings- og samfunnsliv.
Finansiering av karrieresentrene søkes innarbeidet i Handlingsprogrammet 2007-2010 og ved en omfordeling av midler i sektoren.”*

Det vart vidare presisert frå fylkeutdanningssjefen at prosjektplanen skal omfatte følgjande:
”Gruppa skal legge fram et forslag til målsetting for senteret der Karrieresenterets oppgaver blir sett på i et perspektiv skole-næringsliv i Hallingdalsregionen.”

”Prosjektgruppa blir her bedt om å fokusere spesielt på hvordan et karrieresenter kan være til nytte for dalens arbeidsliv og relasjonene mellom utdanningsaktører og arbeidsliv.”

Med bakgrunn i vedtak i Buskerud fylkeskommune har ei prosjektgruppe utarbeida vedlagt prosjektplant. Prosjektarbeidet har vore organisert slik:

- Prosjekteigar - Buskerud fylkeskommune
- Styringsgruppe – Hovudutvalet for utdanning
- Prosjektgruppe
 - Knut Arne Gurigard - Regionrådet for Hallingdal
 - Liv Juchelka - Representant for kommunene
 - Stig Boholm - Representant for fylkeskommunen
 - Fredrik Svendsen - NHO Buskerud
 - Rune Waaler - Høgskolen i Buskerud
 - Svein Hanshaugen - Næringslivet, industri (leiar)
 - Gunn Eliassen - Hallingdal Reiseliv
 - Ola Frogner - DBC Næringshage AS
 - Representant fra NAV
 - Knut Erik Hovde - Representant frå fylkeskommunen
- Erna Holvik (prosjektleiar Ungt Entreprenørskap) har i tillegg delteke som ressursperson
- Prosjektleiar
 - Ingrid Marie Kolsrud som også har vore sekretær for prosjektgruppa.

Nasjonale føringer

Både nasjonalt og internasjonalt er karriererettleiing satt i fokus. God karriererettleiing i eit *livslangt perspektiv* kan motvirke sosiale forskjellar i val av utdanning og yrke, og forhindre fråfall både i utdanningsløpet og i arbeidslivet.

Satsinga har ei tredelt målsetting:

1. Sikre den demokratiske retten – til fritt å kunne velja – også arbeid og utdanning.
2. Oppfylle politiske målsettingar som livslang læring, låg arbeidsløyse, reduserte feilval og fråfall i utdanning, betre gjennomstrømning i utdanningsløpet, likestilling og inkluderande arbeidsliv.
3. Økonomisk gevinstar - reduserte rekrutterings- og "turn-over"-kostnadar, auka mogelegeheterfor skreddarsaum av opplæring.

Hausten 2005 løyvde Kunnskapsdepartementet midlar til utprøving av regionale partnarskap for karriererettleiing. Nordland, Telemark og Akershus er forsøksfylke i perioden 2005-2007. Departementet vil evaluere desse forsøka med tanke på ei landsdekkande innføring av karrieresenter.

Ei tverrdepartemental arbeidsgruppe la hausten 2006 fram ein rapport om tiltak for betre gjennomføring i vidaregåande opplæring.

Utgangspunktet er eit betydeleg og vedvarande fråfall i vidaregåande opplæring i Norge. Som eitt av innsatsområda foreslår gruppa å utvikle ein ny struktur for karriererettleiinga. Eit tiltak her er å opprette regionale karrieresenter med rettleiingsansvar for alle utanfor skula og som eit kompetanseressurs overfor skulane.

Utdanningsdirektoratet sendte 8.2.2006 brev til alle fylkeskommunane der dei seier at dei forventar at fylkeskommunane tek ansvar for å styrke karriererettleiinga i eit *livslangt perspektiv* ved å organisere partnarskap for karriererettleiing i fylka.

Direktoratet skriv m.a.:

- *"Målet for partnerskap for karriereveileding er å utvikle et forpliktende partnerskap for koordinering og samarbeid om karriereveileding i et livslangt perspektiv i hvert fylke.*
- *Partnerskap for karriereveileding bør omfatte flest mulig av de aktuelle aktørene i et reelt forpliktende samarbeid og partnerskap.*
- *Det forutsettes at Partnerskapet for karriereveileding er forankret i fylkeskommunen.*
- *Fylkeskommunen bør kunne bidra med egne midler, samtidig som tiltaket skal bidra til bedre utnyttelese av eksisterende ressurser, nettverk og kompetanse."*

Utfordringar for Hallingdal

Det er i denne samanheng peikt på nokre utfordringar for Hallingdal:

- Nedgang i folketalet.
- Liten vekst av arbeidsplassar.
- Liten arbeidsløyse – vanskelig å rekruttere arbeidskraft.
- Spesiell næringsstruktur (1/3 av total sysselsetting er reiselivsrelatert) – manglande søkning til relaterte utdanningsvegar innan reiseliv
- Redusere fråfall i vidaregåande opplæring
- Behov for vaksenopplæring spesielt tilrettelagt for regionen sikne behov.
- Hallingdal har ingen høgskole – treng høgskoletilbod tilrettelagt for arbeidslivet i regionen.
- Betre samarbeid mellom utdanningssystem og arbeidsliv er nødvendig

Målsetting for karrieresenter i Hallingdal.

Heilskapleg karriererettleiing.

Utvikle brukarane sin kompetanse til å kunne ta eigne, bevisste karriereval gjennom heile utdannings- og arbeidslivet.

Utvikle og organisere støttetiltak for karriererettleiing og kompetanseheving i regionen.

Utvikle samarbeid mellom arbeidsliv og utdanningssystem

Bidra til reduksjon av fråfall i vidaregående skule.

Organisasjonsmodell:

Karrieresenteret skal vera eit offentleg gratis tilbod. Prosjektgruppa foreslår at det for fyrste driftsår blir etablert partnarskapsavtale mellom dei offentlege aktørane i senteret - fylkeskommunen og kommunane i Hallingdal.

Prosjektgruppa foreslår at karrieresenteret får ei bemanning på 2 årsverk frå oppstart. Det er gjort ein føresetnad at det i fyrste driftsåret skal arbeidast med å få ei avklaring av NAV sitt engasjement i senteret.

Det blir forventa at det blir inngått partnarskapsavtaler med høgskule, næringslivet i Hallingdal, opplæringskontora, NHO o.a. aktuelle aktørar i prosjektperioden.

Fylkeskommunen skal ha arbeidsgjevaransvaret fyrste driftsår.

Prosjektgruppa foreslår at det blir oppretta karrieresenter for Hallingdal frå 1.1.2008 – lokalisert til Hallingdal Næringshage. Prosjektperioden vil vera inntil 3 år.

Budsjett og finansiering

Årlege utgifter for senteret i prosjektperioden vil vera 1,5 – 1,6 mill. kroner pr. år.

Totalkostnader 1.driftsår på kr. 1.580.000 er foreslått fordelt 50/50 mellom Buskerud fylkeskommune og kommunane i Hallingdal.

Fordelingsnøkkelen for 2009 og 2010 er foreslått sett opp av styret, ut frå sentrale føringar, NAV og næringslivet sin deltaking og andre samarbeidsavtaler.

Vurdering

Eit karrieresenter for Hallingdal vil vera eit regionalt samarbeid om ei samordna, nøytral, heilskapleg karriererettleiing i eit livslangt perspektiv.

Karrieresenteret skal vera eit supplement for rådgjevingstenesta i grunnopplæringa.

Karrieresenteret skal i tillegg vera eit tilbod til alle innbyggjarar som har behov for rettleiing og informasjon om utdanningsvegar, yrker og jobbmogelegheiter.

God karriererettleiing i eit livslangt perspektiv skal motvirke sosiale forskjellar i val av utdanning og yrke, og hindre fråfall både i utdanning og i arbeidslivet.

For skuleåret 2005/2006 var det 60 elever ved dei vidaregåande skulane i Hallingdal med mangelfull eller ingen dokumentasjon frå sin skolegang. Med ein elevmasse på ca.750 er dette eit stort fråfall.

Ut frå dette bør arbeid for å hindre fråfall vera ei hovudoppgåve for karrieresenteret.

Eit anna satsingsområde bør vera karriererettleiing som virkemiddel inn mot arbeidslivet.

Det er eit sentralt ynskje om å styrke yrkes- og utdanningsrettleiinga i Noreg. Telemark, Akershus og Nordland fylke har i denne samanheng vore forsøksfylke.

Kunnskapsdepartementet skal evaluere dei tre forsøka med regionale partnarskap med tanke på ei landsdekkjande ordning. Det er også sett ned ei tverrdepartemental arbeidsgruppe for å

vurdere oppretting av eit nasjonalt koordinerande organ for utdannings- og yrkesrettleiing, rapport skal vera klar 1.10.2007.

Ut frå dette kan det stillast spørsmål ved kor sterkt kommunane skal involvere seg før sentrale styresmakter har bestemt seg for framtidige løysingar.

På den andre sida er det grunn til å tru at også framtidige løysingar vil vera basert på partnarskapsavtaler der kommunane vil måtte vera ein aktør.

For at eit karrieresenter skal lykkast vil det etter mitt syn vera heilt avgjerande at NAV blir ein vesentleg del av karrieresenteret, samstundes som det er eit sterkt engasjement frå næringslivet.

Forslag til vedtak

1. Regionrådet for Hallingdal rår til at karrieresenter for Hallingdal blir etablert frå 1.1.2008, med ein prosjektperiode på 3 år.
2. Prioriterte arbeidsoppgåver må m.a. vera arbeid for redusere fråfall i vidaregåande opplæring og betra samarbeid mellom utdanningssystem og arbeidsliv.
3. Regionrådet føreset at Buskerud fylkeskomme står som prosjekteigar.
4. Regionrådet legg til grunn at NAV engasjerar seg i kompetansesenteret f.o.m. 1.1.2009, som ein likeverdig part på linje med Buskerud fylkeskommune og kommunane i Hallingdal, også i forhold finansiering av karrieresenteret.
5. Regionrådet legg til grunn at det er utarbeida avtale med NAV før etablering av karrieresenteret.
6. Regionrådet for Hallingdal vil ta initiativ overfor næringslivet ved HallingExpo, for å få dei aktivt med i karrieresenteret.
7. Det må fram til etablering av senteret arbeidast aktivt for å få på plass partnarskapsavtaler med relevante aktørar.
8. Regionrådet rår kommunane i Hallingdal til å vera med på slik finansiering:
 - Dekning av utgifter 2008 med 50% av kostnadane, med ei øvre ramme på kr. 790.000.
 - Dekning av utgifter 2009 med inntil 1/3 av kostnadane, med ei øvre ramme på kr. 500.000.
 - Dekning av utgifter 2010 med inntil 1/3 av kostnadane, med ei øvre ramme på kr. 400.000.
9. Kommunane si økonomiske deltaking vil kunne bli vurdert ut frå sentrale føringar som blir gjevne.
10. Det er lagt til grunn ei fordeling av kostnader med 30% i forhold til deltakande kommunar og 70 % i forhold til folketal.
11. Regionrådet legg til grunn at det blir etablert eit prosjektstyre for karrieresenteret med representantar frå Buskerud fylkeskommune, kommunane i Hallingdal, NAV Buskerud og eventuelt næringslivet i Hallingdal.
12. Regionrådet rår til at karrieresenteret bli lokalisert i Hallingdal Næringshage for 2008, men at prosjektstyre vurderar lokalisering frå 1.1.2009, etter at NAV er kome inn som fullverdig part.

Ål 19.6.2007

Knut Arne Gurigard
Dagleg leiar

Vedlegg: Prosjektplan; "Karrieresenter i og for Hallingdal".